

การจัดองค์ประกอบศิลป์ด้วยสี

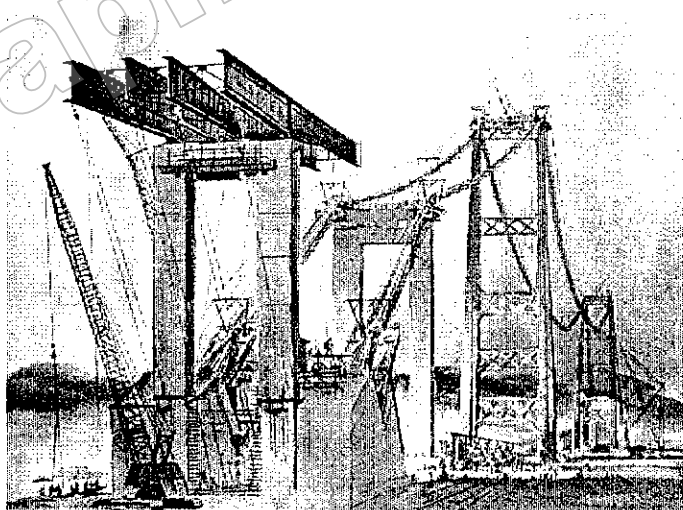
สีเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากในการจัดองค์ประกอบของภาพ สีจะแสดงความรู้สึก อารมณ์ในผลงานทัศนศิลป์ได้อย่างสมบูรณ์ด้วยตัวของมันเอง ต่อไปนี้จะเป็นตัวอย่างการจัดองค์ประกอบของภาพในลักษณะต่าง ๆ โดยใช้สีเป็นองค์ประกอบเด่นในการสร้างภาพ

สีกับความสมดุล

Western Mountain ของ Arthur Collage

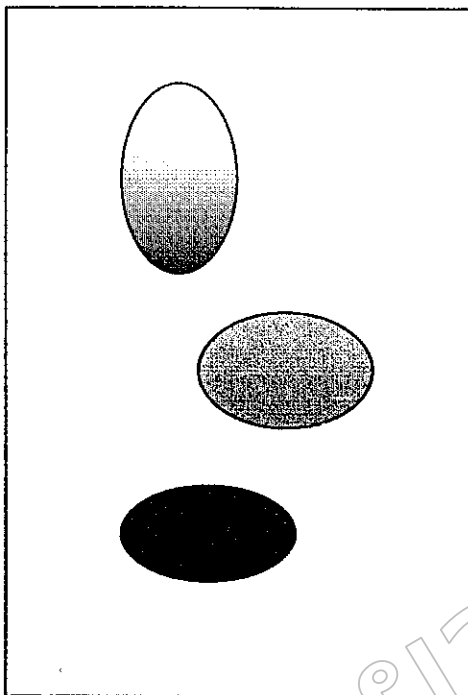
สีทำให้เกิดความสมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน

Vincent Thomas ของ Art Riley

สีทำให้เกิดความสมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน

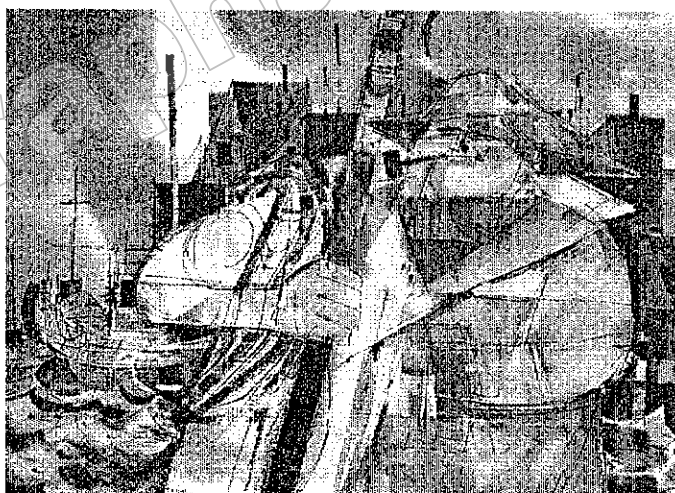
สีกับจังหวะ

Black Jug and Degas Print ของ Herbert B. Turner

แสดงการเกิดจังหวะของการใช้สี

สีกับจุดเด่นและจุดรอง

Captain Jack ของ Carl N. Molno

ภาพคนเป็นเป็นจุดเด่น และมีฉากหลังเป็นจุดรอง

สื่อกับความกลมกลืน

“มหาปรัถย 1997/2” ของ ปิยะวัช ทัศนสมบุรณ

ภาพตัวอย่างการใช้สีที่กลมกลืนกัน โดยแสดงการใช้สีแบบวรรณะร้อน

“นิราศไพโร” ของ วุฒิกกร คงคา

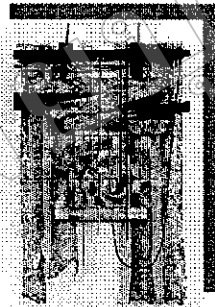
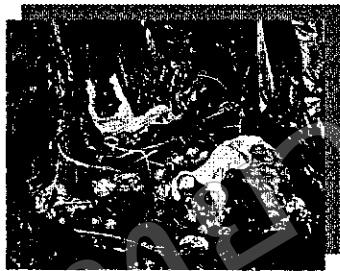
ภาพตัวอย่างการใช้สีที่กลมกลืนกัน โดยแสดงการใช้สีแบบวรรณะเย็น

คู่มือครูสำหรับการใช้แบบฝึกปฏิบัติ

โดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดที่ 4

“พื้นผิว...ร่ำรวย”

คู่มือครูสำหรับการใช้แบบฝึกปฏิบัติ

โดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

แบบฝึกปฏิบัติที่ 4

“พื้นผิว...ร่ำรอย”

คำชี้แจง

แบบฝึกปฏิบัตินี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้และทำกิจกรรมเกี่ยวกับการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องพื้นผิวดังต่อไปนี้

1. ฝึกกิจกรรมที่เกี่ยวกับพื้นผิว โดยการนำพื้นผิวมาประกอบร่วมกัน และจัดองค์ประกอบของภาพ เพื่อแสดงความรู้สึกต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง
2. การสร้างงานโดยการนำพื้นผิวมาประกอบรวมกัน โดยการประยุกต์ใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ในการสร้างงานจิตรกรรม

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังการฝึกปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายของพื้นผิวได้
2. บอกลักษณะของพื้นผิวที่แตกต่างกันได้
3. อธิบายภาพของตนเองที่เกิดจากการนำลักษณะของพื้นผิวต่าง ๆ มาสร้างเป็นงานทัศนศิลป์ โดยแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อภาพได้
4. สามารถสร้างภาพด้วยลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ โดยการจัดองค์ประกอบภาพในลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันได้
5. สามารถสร้างภาพอิสระที่เกิดจากจินตนาการ และประสบการณ์ทางทัศนศิลป์ โดยใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่สามารถแสดงในเรื่องพื้นผิวได้
6. บอกกระบวนการทำงาน และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้

แนวความคิดสำคัญ

พื้นผิว เป็นทัศนธาตุที่สำคัญขององค์ประกอบศิลป์ การสร้างผลงานทัศนศิลป์สามารถแสดงลักษณะของพื้นผิวได้โดยการนำลักษณะพื้นผิวของวัสดุจริงๆ มาจัดองค์ประกอบ หรือสามารถสร้างพื้นผิวโดยการกระทำของผู้สร้างงานก็ได้ เช่น การขูดขีด แฉกด้วยสี การระบายสี เป็นต้น ซึ่งพื้นผิวที่สร้างขึ้นจะให้อารมณ์ความรู้ที่แตกต่างกันไปตามลักษณะของพื้นผิวนั้นๆ

นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยพื้นผิว โดยการนำลักษณะของพื้นผิวมาจัดองค์ประกอบของภาพให้มีลักษณะที่แตกต่างกันด้วยวัสดุต่างๆ ตามความต้องการของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องพื้นผิวด้วยการลงมือปฏิบัติจริง

เวลาที่ใช้

อภิปรายก่อนฝึก	10 นาที
ฝึกปฏิบัติ	40 นาที
อภิปรายหลังฝึกปฏิบัติ	10 นาที
สร้างสรรค์ผลงาน	40 นาที
อภิปรายหลังการสร้างสรรค์งาน	10 นาที
วัดผลประเมินผล	10 นาที (รวม 120 นาที)

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. อุปกรณ์การวาดภาพ ได้แก่ กระดาษ 80 ปอนด์ ดินสอ ยางลบ ฯลฯ
2. วัสดุต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเป็นพื้นผิว เช่น
 - เม็ดทราย
 - เปลือกหอย
 - ใบไม้
 - เปลือกไม้
 - สติกเกอร์ลวดลายต่าง ๆ
 - ฯลฯ

การเตรียมการของครูล่วงหน้า

1. ให้นักเรียนศึกษาแบบฝึกปฏิบัติโดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม ชุดที่ 4 และเอกสารอ่านประกอบ ล่วงหน้า 1 สัปดาห์
2. ให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การวาดภาพ และวัสดุที่ใช้ในการสร้างงานเรื่องพื้นผิว ตามความสนใจและพอใจของนักเรียน
3. เตรียมสถานที่ให้เด็กฝึกปฏิบัติกิจกรรม
4. เตรียมอุปกรณ์การวาดเขียน เช่น กระดาษ 80 ปอนด์ กาวลาเท็กซ์
5. เตรียมเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ได้แก่ แบบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมของนักเรียน และแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม ทักษศิลป์ให้ครบจำนวนนักเรียน
6. เตรียมแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทักษะศิลป์ให้พร้อม เพื่อประเมินผล การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

อภิปรายก่อนฝึก (10 นาที)

1. ครูนำอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องพื้นผิว เป็นการสรุปจากเอกสารอ่านประกอบ
2. ให้นักเรียนอภิปรายสรุปแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องพื้นผิว ตามความเข้าใจของตนเอง
3. ให้นักเรียนบอกลักษณะพื้นผิวสิ่งของที่พบเห็นในชีวิตประจำวัน (เป็นการนำเข้าสู่กิจกรรม)

การดำเนินกิจกรรมฝึกปฏิบัติ (40 นาที)

- กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละคนหลับตาแล้วสัมผัสลักษณะพื้นผิวที่เตรียมมาให้คนละ 3 อย่าง แล้วจดบันทึกว่าสิ่งที่สัมผัสมีลักษณะเป็นอย่างไร พร้อมกับวาดภาพประกอบลักษณะพื้นผิวดังกล่าว พอดraw ๆ ว่ามีลักษณะอย่างไร (ใช้เวลา 5 นาที)
- กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนแต่ละคนดูภาพลักษณะของพื้นผิวที่เตรียมมาให้ แล้วบอกได้ว่าพื้นผิวดังกล่าวให้ความรู้สึกอย่างไร พบเห็นได้จากสิ่งแวดล้อมที่ใดบ้าง แล้ววาดภาพประกอบสิ่งต่าง ๆ ที่ได้นำเอาพื้นผิวดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ คนละ 1 อย่าง เช่น วัสดุที่เป็นลายไม้ กางเกงลายหยดน้ำ กรอบรูปลายเม็ดทราย ฯลฯ (ใช้เวลา 5 นาที)
- กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนนำลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ ที่มีในธรรมชาติมาคนละ 3 อย่าง และพื้นผิวที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้นมาคนละ 3 อย่าง แล้วลอกวาดลายลักษณะพื้นผิวดังกล่าวลงบนกระดาษ โดยวิธีการใช้ถ่านเกรยองหรือดินสอ EE ผ่นให้เกิดรอยวัตถุปรากฏขึ้นบนกระดาษ และบอกความรู้สึกที่ได้จากพื้นผิวดังกล่าว (ใช้เวลา 10 นาที)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนร่างภาพอิสระตามจินตนาการของตนเอง โดยการจัดองค์ประกอบของภาพให้มีลักษณะความสมดุล จุดเด่น-จุดรอง จังหวะ และความกลมกลืน แล้วเลือกวัสดุที่มีลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ มาสร้างเป็นผลงานดังกล่าว (ใช้เวลา 20 นาที)

อภิปรายหลังการฝึกปฏิบัติกิจกรรม (ใช้เวลา 10 นาที)

ร่วมกันสรุปและอภิปรายการฝึกปฏิบัติกิจกรรม โดยการอธิบายกระบวนการทำงาน และอธิบายความรู้สึกความคิดที่มีต่อลักษณะพื้นผิวที่สร้างขึ้นว่าให้ความรู้สึกอย่างไร พบเห็นในธรรมชาติได้อย่างไรบ้าง

การสร้างสรรค์ผลงาน (ใช้เวลา 40 นาที)

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนร่างภาพตามจินตนาการของตนเอง โดยกำหนดเนื้อหาเรื่องราวได้ตามต้องการ แล้วนำวัสดุที่มีพื้นผิวในลักษณะต่าง ๆ มาจัดวางลงบนภาพร่างที่ตนเองสร้างขึ้น แล้วบอกได้ว่าผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้นมีการจัดองค์ประกอบของภาพในลักษณะใดบ้าง สามารถอธิบายวิธีการทำงาน และแสดงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นได้

อภิปรายหลังการสร้างสรรค์ผลงาน (ใช้เวลา 10 นาที)

อธิบายกระบวนการทำงาน ความประทับใจ ตลอดจนอุปสรรคในการทำงาน และประเมินผลงานและกระบวนการทำงานของตนเอง

การวัดผลประเมินผล (10 นาที)

1. สังเกตพฤติกรรมในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. ตรวจสอบแบบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยตนเองของนักเรียน
3. ตรวจสอบผลงานและกระบวนการทำงานของนักเรียน โดยแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์
แบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 4 “พื้นผิว...รื้อรอย”

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....สาระทัศนศิลป์

ชื่อผลงาน.....

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามลำดับความสามารถ

รายงานการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นผิว				
2. ทักษะการใช้พื้นผิว				
3. การจัดภาพ (การจัดองค์ประกอบศิลป์)				
3.1 เอกภาพ				
3.2 ความสมดุล				
3.3 จังหวะและจุดเด่น				
3.4 ความกลมกลืน				
4. เนื้อหา เรื่องราว				
5. ความคิดสร้างสรรค์				
6. การใช้วัสดุอุปกรณ์				
7. ความประณีต สะอาด สวยงาม				
8. ชื่นชม และภาคภูมิใจในผลงาน				
รวม				
รวมทั้งหมด				

ความคิดเห็นของครูผู้สอน/ผู้ประเมิน.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

แบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 4 “พื้นผิว...รื้อรอย”

คำชี้แจง พิจารณาการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์ตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

รายการ	เกณฑ์ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1.ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องพื้นผิว	บอกลักษณะของพื้นผิวสิ่งต่างๆ ได้มากกว่า 6 ชนิด ให้ความรู้สึกอย่างไร และนำมาจัดได้อย่างเหมาะสม	บอกลักษณะของพื้นผิวต่างๆ ได้ 4 ชนิด ให้ความรู้สึกอย่างไร และนำมาจัดได้เหมาะสม	บอกลักษณะของพื้นผิวต่างๆ ได้ 2 ชนิด ให้ความรู้สึกอย่างไร และนำมาจัดวางได้	บอกลักษณะของพื้นผิวต่างๆ ได้น้อยกว่า 2 ชนิด และนำมาจัดวางได้ไม่เหมาะสม
2. ทักษะการใช้พื้นผิว	สามารถเลือกลักษณะพื้นผิวได้เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวเป็นอย่างดี	สามารถเลือกลักษณะพื้นผิวได้เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวพอควร	สามารถเลือกลักษณะพื้นผิวได้เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องราวน้อย	ไม่สามารถเลือกพื้นผิวให้เหมาะสมกับเนื้อหาเรื่องได้
3. การจัดภาพ (การจัดองค์ประกอบศิลป์)				
3.1 เอกภาพ	มีความเหมาะสมกับกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี	มีความเหมาะสมกับกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องพอสมควร	ไม่มีความเหมาะสมกับกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องน้อย	ไม่มีความเหมาะสมเลย ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว
3.2 ความสมดุล	ภาพมีความสอดคล้องกัน มีความเท่ากัน และถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันเป็นอย่างดี	ภาพมีความสอดคล้องกัน มีความเท่ากัน และถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันพอสมควร	ภาพไม่มีความความสอดคล้องกัน มีความเท่ากันและถ่วงเพื่อให้ความเท่ากันน้อย	ภาพไม่มีความสอดคล้องกัน ไม่เท่ากันหรือถ่วงเพื่อให้เกิดเท่ากัน
3.3 จังหวะและจุดเด่น	พื้นผิวมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีความเคลื่อนไหว การจัดวางที่เป็นระบบอย่างดี	พื้นผิวมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีความเคลื่อนไหวและการจัดที่เป็นระบบพอสมควร	พื้นผิวไม่มีความสัมพันธ์กัน และมีความเคลื่อนไหว การจัดวางที่เป็นระบบน้อย	พื้นผิวไม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง และไม่มีการจัดวางที่เป็นระบบ
3.4 ความกลมกลืน	มีการประสานกลมกลืนกันของพื้นผิว โดยส่วนส่วนใหญ่กลมกลืนกัน และตัดกันหรือขัดแย้งกันส่วนน้อย	มีการประสานกลมกลืนกันของพื้นผิวพอสมควรและส่วนใหญ่กลมกลืนกันน้อย และขัดแย้งกัน 40-60	มีการประสานกลมกลืนของพื้นผิวน้อย และขัดแย้งกัน 50-50	ไม่มีการประสานกลมกลืนของพื้นผิวและขัดแย้งกัน 50-50

รายการ	เกณฑ์ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
4. เนื้อหาเรื่องราว	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราวรองรับ และที่มาของเนื้อหาเรื่องราวอย่างดี	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราวรองรับ และที่มาพอสมควร	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราว และที่มา น้อย	การสร้างงานไม่มีเนื้อหาเรื่องราว และที่มา
5. ความคิดสร้างสรรค์	เป็นความคิดของตนเอง มีความแปลกใหม่ ไม่เหมือนใครเป็นลักษณะที่โดดเด่น	คิดแปลงบางส่วนจากสิ่งรอบตัว และสิ่งที่พบเห็นนำมาคิด และจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน	ลอกแบบจากภาพบางส่วนโดยใช้ความคิดของตนเองประยุกต์ให้เหมาะในการสร้างสรรค์ผลงาน	ลอกเลียนแบบจากภาพทั้งหมด โดยไม่ใช้ความคิดของตนเองเลย
6. การใช้วัสดุอุปกรณ์	ใช้วัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับวิธีการสร้างภาพ มีความพร้อมในการใช้งานครบครัน	ใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม บางชนิด มีความพร้อมในการใช้งาน	ใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม บางชนิด ไม่มีความพร้อมในการใช้งาน	ใช้อุปกรณ์ไม่เหมาะสม ไม่มี ความพร้อมในการใช้งานเลย
7. ความประณีต สะอาด สวยงาม	สื่อความหมายได้ชัดเจน สวยงาม สะอาด ประณีต เสร็จสมบูรณ์	สื่อความหมายได้ชัดเจน สวยงาม ประณีต เสร็จสมบูรณ์	สื่อความหมายได้พอสมควร งานเสร็จ ไม่สมบูรณ์	ไม่สื่อความหมาย ไม่สวยงาม ไม่ประณีต งานไม่เสร็จ
8. ชื่นชม และภาคภูมิใจในผลงาน	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นอย่างเต็มที่	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ภูมิใจและชื่นชมผลงานของตนเอง ชื่นชมผลงานของผู้อื่นพอสมควร	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ภูมิใจ ผลงานของตนเอง และชื่นชมผลงานผู้อื่น น้อยมาก	ไม่ภูมิใจและไม่ชื่นชมในผลงานของตนเองและผลงานของผู้อื่น

แบบฝึกปฏิบัติ

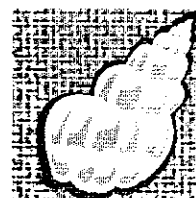
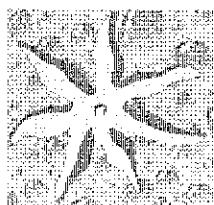
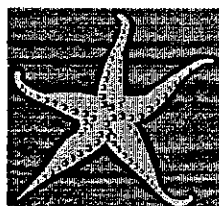
การนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดที่ 4

“พื้นผิว...ริ้วรอย”

แบบฝึกปฏิบัติโดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม
สำหรับนักเรียน

แบบฝึกปฏิบัติที่ 4

“พื้นผิว...รื้อรอย”

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังการฝึกปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายของพื้นผิวได้
2. บอกลักษณะของพื้นผิวที่แตกต่างกันได้
3. อธิบายภาพของตนเองที่เกิดจากการนำลักษณะของพื้นผิวต่าง ๆ มาสร้างเป็นงานทัศนศิลป์ โดยแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นที่มีต่อภาพได้
4. สามารถสร้างภาพด้วยลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ โดยการจัดองค์ประกอบภาพในลักษณะต่าง ๆ ที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกที่แตกต่างกันได้
5. สามารถสร้างภาพอิสระที่เกิดจากจินตนาการ และประสบการณ์ทางทัศนศิลป์ โดยใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ที่สามารถแสดงในเรื่องพื้นผิวได้
6. บอกกระบวนการทำงาน และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้

เวลาที่ใช้

อภิปรายก่อนฝึก	10 นาที
ฝึกปฏิบัติ	40 นาที
อภิปรายหลังฝึกปฏิบัติ	10 นาที
สร้างสรรค์ผลงาน	40 นาที
อภิปรายหลังการสร้างสรรค์งาน	10 นาที
วัดผลประเมินผล	10 นาที (รวม 120 นาที)

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. อุปกรณ์การวาดภาพ ได้แก่ กระดาษ 80 ปอนด์ ดินสอ ยางลบ ฯลฯ
2. วัสดุต่าง ๆ ที่แสดงถึงความเป็นพื้นผิว เช่น
 - เม็ดทราย
 - เปลือกหอย
 - ใบไม้
 - เปลือกไม้
 - สติกเกอร์ลวดลายต่าง ๆ
 - ฯลฯ

การเตรียมการล่วงหน้า

1. ให้นักเรียนศึกษาแบบฝึกปฏิบัติโดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม ชุดที่ 4 และศึกษาเอกสารอ่านประกอบล่วงหน้า 1 สัปดาห์
2. ให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การวาดภาพ และวัสดุต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมเรื่องพื้นผิว ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

การวัดผลและประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. ตรวจสอบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ของนักเรียน
3. ตรวจสอบผลงานและกระบวนการทำงานของนักเรียน โดยแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ

ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละคนหลับตาแล้วสัมผัสลักษณะพื้นผิวที่เตรียมมาให้คนละ 3 อย่าง แล้วจดบันทึกว่าสิ่งที่สัมผัสมีลักษณะเป็นอย่างไร พร้อมกับวาดภาพประกอบลักษณะพื้นผิวที่ตนเองได้สัมผัสว่ามีลักษณะอย่างไร (ใช้เวลา 5 นาที)

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนแต่ละคนดูภาพลักษณะของพื้นผิวที่เตรียมมาให้ แล้วบอกได้ว่าพื้นผิวดังกล่าวให้ความรู้สึกอย่างไร พบเห็นได้จากสิ่งแวดล้อมที่ใดบ้าง แล้ววาดภาพประกอบสิ่งต่าง ๆ ที่ได้นำเอาพื้นผิวดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ คนละ 1 อย่าง เช่น คุกกี้เป็นลายไม้ กางเกงลายหยดน้ำ กรอบรูปลายเม็ดทราย ฯลฯ (ใช้เวลา 5 นาที)

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนนำลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ ที่มีในธรรมชาติมาคนละ 3 อย่าง และพื้นผิวที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้นมาคนละ 3 อย่าง แล้วลอกวาดลายลักษณะพื้นผิวดังกล่าวลงบนกระดาษ โดยวิธีการใช้ถ่านเกรยองหรือดินสอ EE ฝนให้เกิดรอยวัตถุปรากฏขึ้นบนกระดาษ และบอกความรู้สึกที่ได้จากพื้นผิวดังกล่าว (ใช้เวลา 10 นาที)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนร่างภาพอิสระตามจินตนาการของตนเอง โดยการจัดองค์ประกอบของภาพให้มีลักษณะความสมดุล จุดเด่น-จุดรอง จังหวะ และความกลมกลืน แล้วเลือกวัสดุที่มีลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ มาสร้างเป็นผลงานดังกล่าว (ใช้เวลา 30 นาที)

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนร่างภาพตามจินตนาการของตนเอง โดยกำหนดเนื้อหาเรื่องราวตามความต้องการของตนเอง แล้วนำวัสดุที่มีพื้นผิวในลักษณะต่าง ๆ มาจัดวางลงบนภาพร่างที่ตนเองสร้างขึ้น แล้วบอกได้ว่าผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้นมีการจัดองค์ประกอบของภาพในลักษณะใดบ้าง สามารถอธิบายวิธีการทำงาน และแสดงความรู้สึกของตนเองที่มีต่อผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นได้ (ใช้เวลา 50 นาที)

กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ ชุดที่ 4 “พื้นผิว...รื้อรอย”

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนแต่ละคนหลับตาแล้วสัมผัสลักษณะพื้นผิวที่เตรียมมาให้คนละ 3 อย่าง แล้วจดบันทึกว่าสิ่งที่สัมผัสมีลักษณะเป็นอย่างไร พร้อมกับวาดภาพประกอบลักษณะพื้นผิวที่ตนเองได้สัมผัสว่ามีลักษณะอย่างไร (ใช้เวลา 5 นาที)

ชื่อ.....

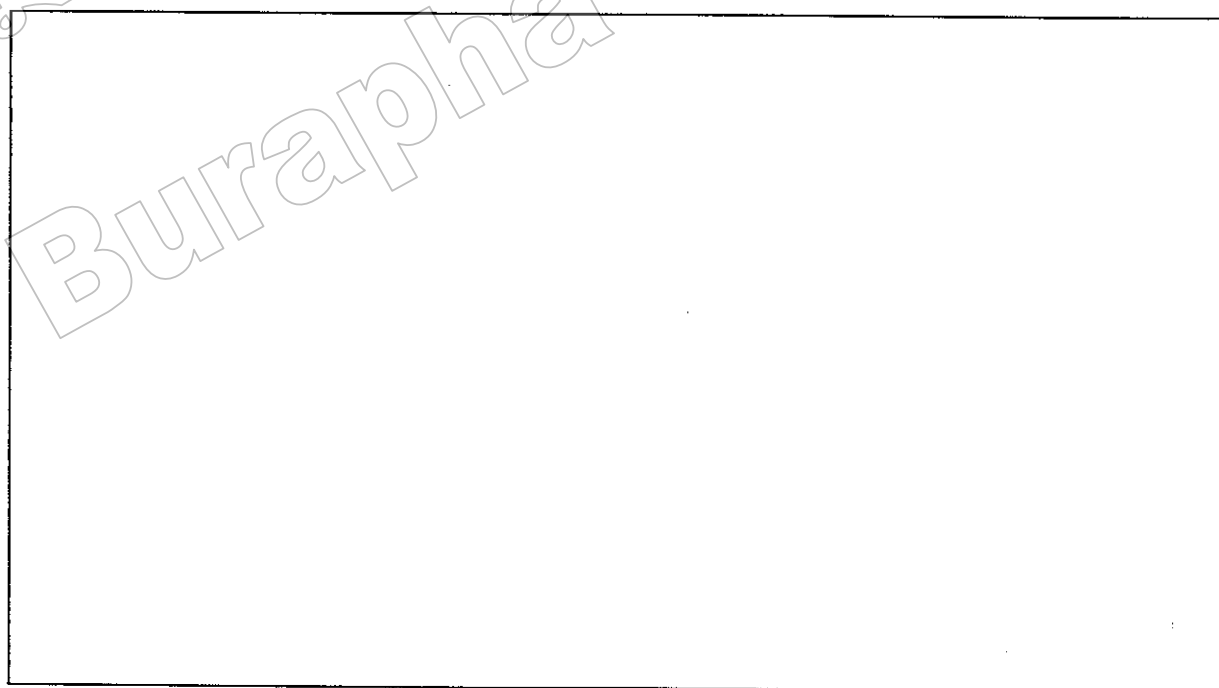
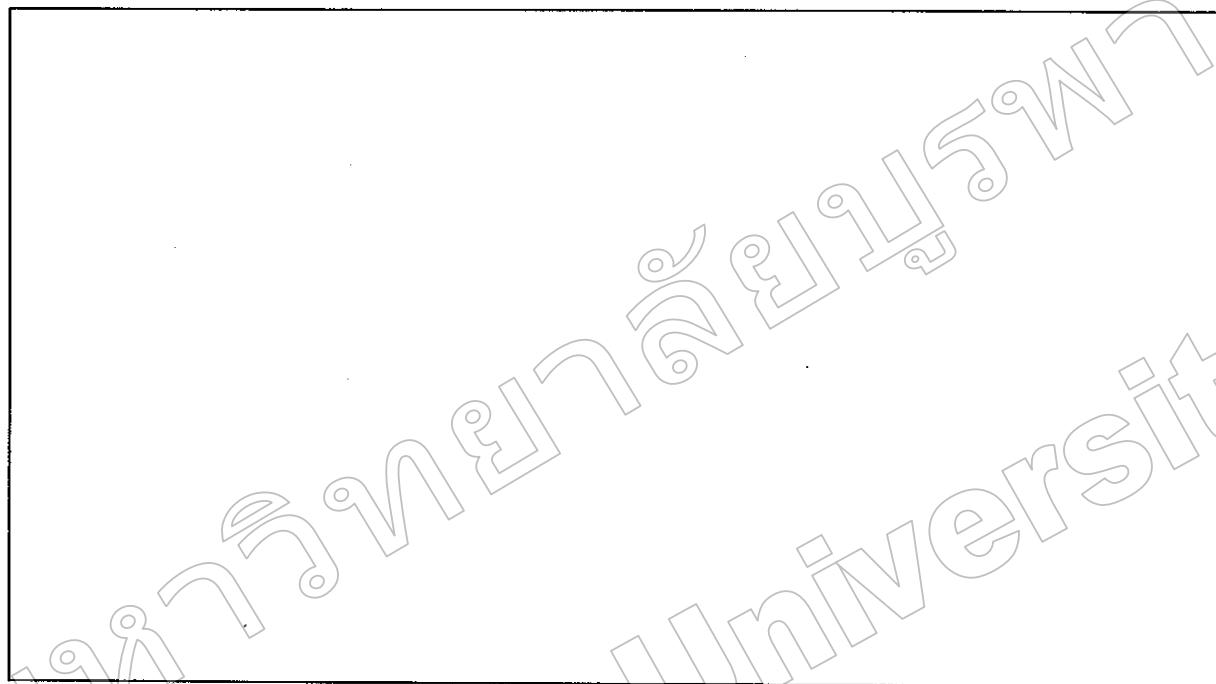
เลขที่.....

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนแต่ละคนดูภาพลักษณะของพื้นผิวที่เตรียมมาให้ แล้วบอกได้ว่าพื้นผิวดังกล่าวให้ความรู้สึกอย่างไร พบเห็นได้จากสิ่งแวดล้อมที่ใดบ้าง แล้ววาดภาพประกอบสิ่งต่างๆ ที่ได้นำเอาพื้นผิวดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ คนละ 1 อย่าง เช่น วัสดุที่เป็นลายไม้ กางเกงลายหยดน้ำ กรอบรูปลายเม็ดทราย ฯลฯ
(ใช้เวลา 5 นาที)

ชื่อ.....

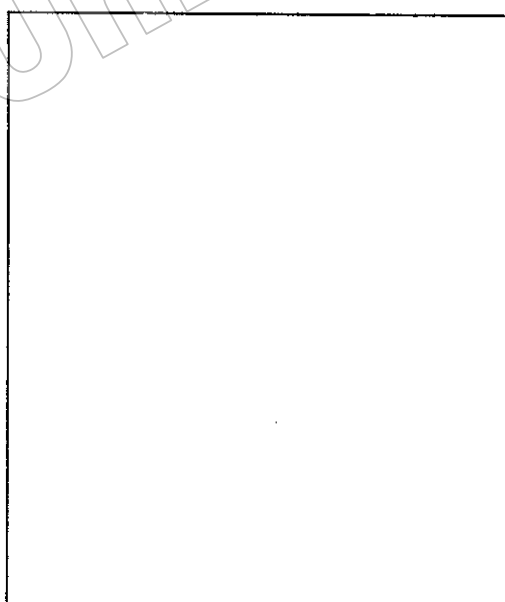
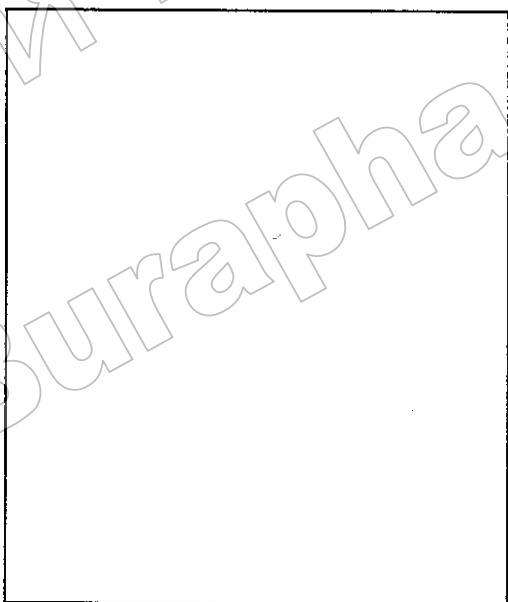
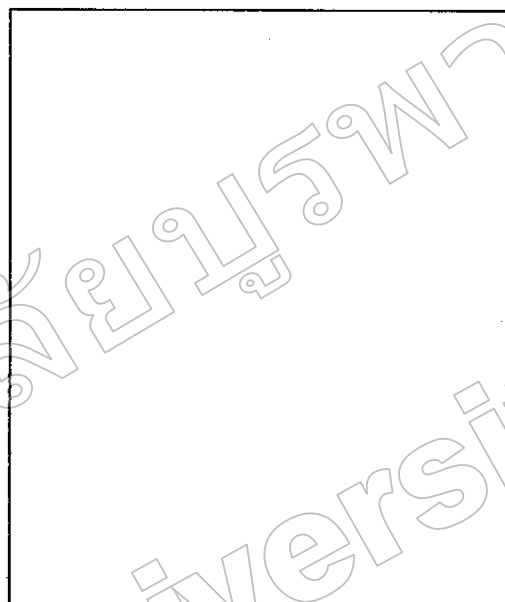
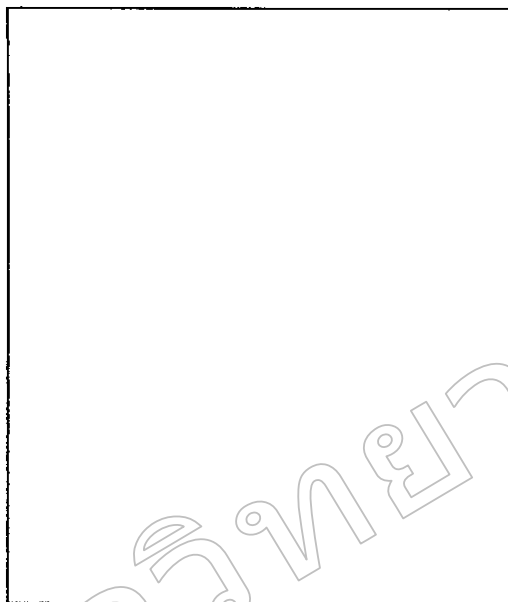
เลขที่.....

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนนำลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ ที่มีในธรรมชาติมาคนละ 3 อย่าง และพื้นผิวที่เกิดจากมนุษย์สร้างขึ้นมาคนละ 3 อย่าง แล้วลอกวาดลายลักษณะพื้นผิวดังกล่าวลงบนกระดาษ โดยวิธีการใช้ถ่านเกรยของหรือดินสอ EE ฝนให้เกิดรอยวัตถุปรากฏขึ้นบนกระดาษ และบอกความรู้สึกที่ได้จากพื้นผิวดังกล่าว (ใช้เวลา 10 นาที)

ชื่อ.....เลขที่.....

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนร่างภาพอิสระตามจินตนาการของตนเอง โดยการจัดองค์ประกอบของภาพให้มีลักษณะความสมดุล จุดเด่น-จุดรอง จังหวะ และความกลมกลืน แล้วเลือกวัสดุที่มีลักษณะพื้นผิวต่าง ๆ มาสร้างเป็นผลงานดังกล่าว (ใช้เวลา 30 นาที)

ชื่อ.....

เลขที่.....

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนร่างภาพตามจินตนาการของตนเอง โดยกำหนดเนื้อหาเรื่องราวตามความต้องการของตนเอง แล้วนำวัสดุที่มีพื้นผิวในลักษณะต่าง ๆ มาจัดวางลงบนภาพร่างที่ตนเองสร้างขึ้น แล้วบอกได้ว่าผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้นมีการจัดองค์ประกอบของภาพในลักษณะใดบ้าง สามารถอธิบายวิธีการทำงาน และแสดงความรู้สึกรักของตนเองที่มีต่อผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นได้ (ใช้เวลา 50 นาที)

ชื่อภาพ.....เจ้าของภาพ.....

ความหมาย.....

กระบวนการทำงาน.....

แบบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

กิจกรรมฝึกปฏิบัติชุดที่ 4 “พื้นผิว...ร่ำรวย”

ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ตนเองสร้างขึ้น ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนวางแผนการทำงานอย่างไร.....
.....
.....
2. นักเรียนได้แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้มาจากอะไร.....
.....
.....
3. นักเรียนเลือกสรรเศษวัสดุมาใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้อย่างไร.....
.....
.....
4. ในระหว่างกระบวนการทำงานมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร.....
.....
.....
5. นักเรียนแก้ไขปัญหามีปัญหาในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไรบ้าง.....
.....
.....
6. สิ่งใดที่นักเรียนชอบและภูมิใจมากที่สุดในการสร้างผลงานชิ้นนี้.....
.....
.....
7. สิ่งใดที่นักเรียนไม่ชอบและอยากแก้ไขมากที่สุดในงานชิ้นนี้.....
.....
.....
8. นักเรียนมีความสุข หรือสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำงานชิ้นนี้หรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
9. นักเรียนใช้เวลาในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้เท่าใด.....
10. นักเรียนคิดว่าจะให้คะแนนผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ชิ้นนี้เท่าไร.....(คะแนนเต็ม 10)
เพราะเหตุใด.....
11. ถ้ามีเวลาและโอกาส นักเรียนคิดว่าจะแก้ไขปรับปรุงผลงานชิ้นนี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด.....
.....

ชื่อ.....เลขที่.....

เอกสารอ่านประกอบ

แบบฝึกปฏิบัติ

โดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

ชุดที่ 4

“ ฟั่นผิว..รื้อรอย ”

จุฑาภรณ์ กองกลิ่น

เอกสารอ่านประกอบ

เรื่องพื้นผิว

พื้นผิว (Texture)

พื้นผิว หมายถึง บริเวณของสิ่งต่าง ๆ ที่ปรากฏให้เห็น รับรู้ได้ด้วยการสัมผัสผิวด้านตาและทางกาย พื้นผิวก่อให้เกิดความรู้สึกในลักษณะต่าง ๆ กันเช่น หยาบ ละเอียด มันวาว ด้าน และขรุขระ

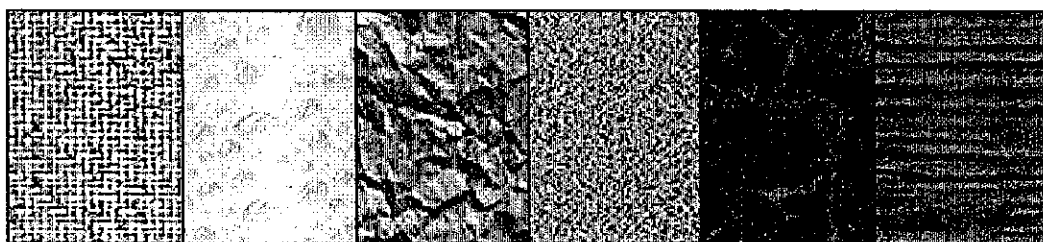
พื้นผิวเป็นส่วนประกอบสำคัญของศิลปะอันหนึ่งที่ถูกนำมาใช้สร้างสรรงานทัศนศิลป์ พื้นผิวก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางด้านความรู้สึก รับรู้ได้ด้วยการสัมผัสผิวด้านตาและการจับต้องทางกาย พื้นผิวจะปรากฏให้เห็นในธรรมชาติและวัตถุ เช่น พื้นผิวของเปลือกต้นไม้ เปลือกหอย ผิวหนังสัตว์ ก้อนหิน ก้อนกรวด ฯลฯ หน้าที่ของนักออกแบบและศิลปิน คือ การนำเอาพื้นผิวในลักษณะต่าง ๆ มาใช้เพื่อสร้างสรรค์ความงามและประโยชน์ใช้สอย

ความสำคัญของพื้นผิว

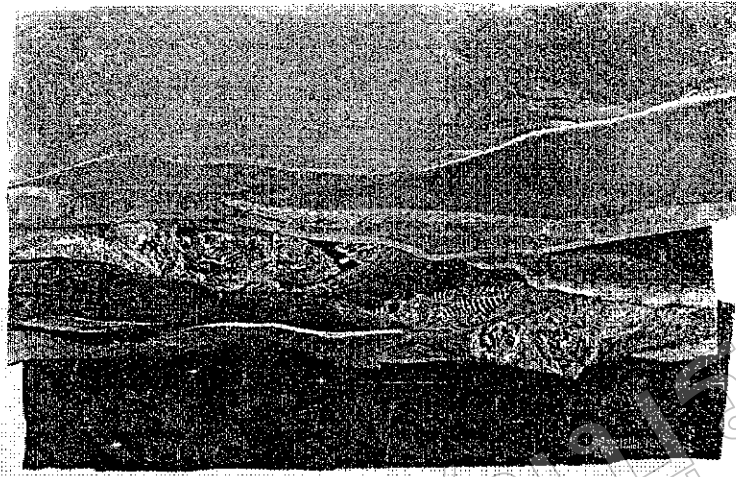
พื้นผิวมีความสำคัญสำหรับการสร้างสรรค์และการออกแบบ พื้นผิวจะถูกนำมาใช้ในลักษณะต่าง ๆ กัน เช่น ในงานจิตรกรรม การพิมพ์ ศิลปินจะใช้พื้นผิวสร้าง ความงาม และค่าน้ำหนัก เพื่อให้เกิดความแตกต่างระหว่างรูปร่าง หรือรูปทรง

ลักษณะพื้นผิว มี 2 ลักษณะ คือ

1. พื้นผิวจริง หมายถึง พื้นผิวที่สามารถจับต้องได้ เช่น เปลือกไม้ ใบไม้ ก้อนกรวด กระดาษทราย ผิวส้ม แก้ว ฯลฯ
2. พื้นผิวเทียม หมายถึง พื้นผิวที่รับรู้จากการสัมผัสทางการเห็นว่าเรียบ หยาบ ขรุขระ แต่ความเป็นจริงแล้วเป็นการสร้างขึ้นเพื่อเลียนแบบธรรมชาติด้วยวัสดุต่างๆ เช่น ลายหนังสัตว์ ลายไม้ ลายหิน เมื่อสัมผัสจะเป็นลักษณะเรียบ หรือขรุขระขึ้นอยู่กับวัสดุที่ผลิต นอกจากนี้ยังรวมถึงพื้นผิวที่สร้างขึ้นด้วยมือ เช่น จี๊ด เขียน ระบาย ดัด ด้วยวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ได้แก่ พู่กัน ปากกา ดินสอ แปรงทาสี ฟองน้ำ ฯลฯ

พื้นผิวที่ทำเทียมเลียนแบบธรรมชาติ

“พื้นดิน และสายน้ำ” ของ นุรี พิคช

“ถ้ำนิกเวดล้อมแห่งความเสื่อม” ของ จ้านันต์ สารรักษ์

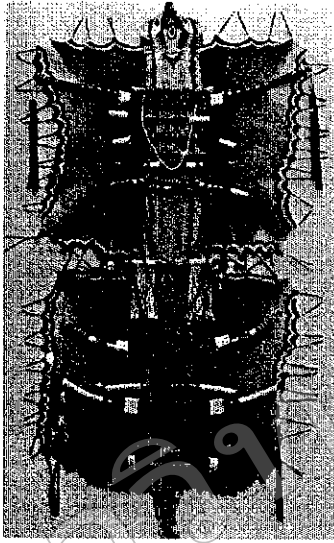
ความรู้สึกที่ได้จากพื้นผิว

1. พื้นผิวละเอียดเรียบ ให้ความรู้สึกนุ่มนวล บอบบาง เบา สุกภาพ แสดงความเป็นผู้หญิง ถ้าผิวเรียบ มันวาว จะให้ความรู้สึกหรูหรา มีราคา ลื่น
2. พื้นผิวหยาบ ให้ความรู้สึกเข้มแข็ง หนักแน่น น่ากลัว กระด้าง แสดงความเป็นผู้ชาย

การจัดองค์ประกอบศิลป์ด้วยพื้นผิว

พื้นผิวที่ดีถือว่าเป็นความงามในทางศิลปะ มีลักษณะหยาบและขรุขระทางสายตา อาจเกิดจากการสร้างสรรค์ด้วยวัสดุจริง หรือสร้างขึ้นจากร่องรอยขีดข่วนของดินสอหรือสีต่างๆ ก็ได้ต่อไปนี้เป็นตัวอย่างการนำพื้นผิวต่างๆ มาจัดองค์ประกอบของภาพในลักษณะต่างๆ

พื้นผิวกับความสมดุล

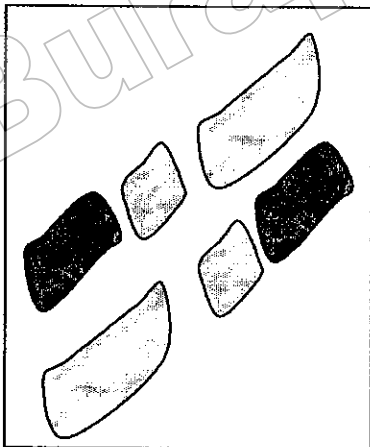

“สังขารหมายเลข 1” ของ ทวน วีระพิจิตร
สมดุลแบบซ้ายขวาเท่ากัน

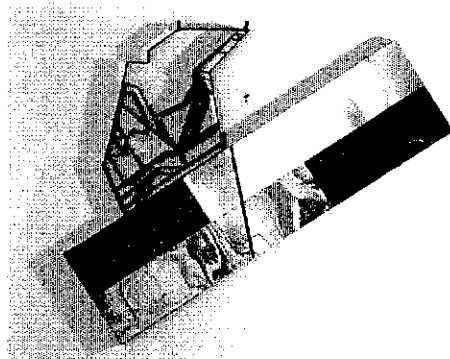

“พิธีกรรม” ของ ถาวร โกอุดมวิทย์
สมดุลแบบซ้ายขวาไม่เท่ากัน

พื้นผิวกับกัณฑ์จังหวะ

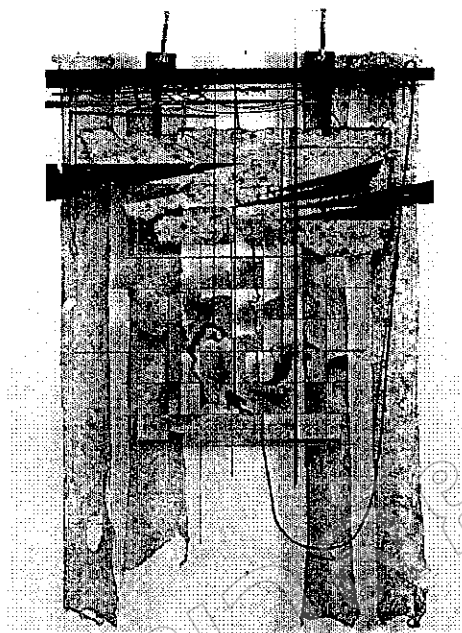

แสดงการเกิดจังหวะโดยใช้พื้นผิว

“เงาและลัน 2” ของ ฐิตพล สุวรรณกุลตัง

พื้นผิวกับจุดเด่นและจุดรอง

“เงา-2540” ของ คงศักดิ์ กุลกลางคอน

การใช้พื้นผิวสีเหลืองเป็นจุดเด่น และใช้พื้นผิวสีเทาเป็นจุดรอง

พื้นผิวกับความกลมกลืน

“การแสดงออกทางความรู้สึก โดยพื้นผิวร่องรอย และเรื่องราวจากป่า”

ของ ปรีกมล เชื้อวานิช

ใช้พื้นผิวของไม้ในการสร้างเรื่องราวให้เป็นจุดเด่น

คู่มือครูสำหรับการใช้แบบฝึกปฏิบัติ

โดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดที่ 5

“สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวตน”

คู่มือครูสำหรับการใช้แบบฝึกปฏิบัติ

โดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

แบบฝึกปฏิบัติที่ 5

“สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวตน”

คำชี้แจง

แบบฝึกปฏิบัตินี้ นักเรียนจะได้เรียนรู้และทำกิจกรรมเกี่ยวกับการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม ซึ่งมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตรกรรม ดังต่อไปนี้

1. ฝึกกิจกรรมที่เกี่ยวกับการสร้างงานจิตรกรรม โดยการนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพ(ทัศนธาตุ) มาประกอบร่วมกัน เพื่อแสดงความรู้สึกลึกต่าง ๆ
2. การสร้างงานจิตรกรรมโดยการนำองค์ประกอบต่าง ๆ ของภาพ(ทัศนธาตุ) มาประกอบร่วมกัน โดยการประยุกต์ใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังการฝึกปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายของงานจิตรกรรมได้
2. บอกลักษณะของการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมได้
3. วิพากษ์วิจารณ์ผลงานจิตรกรรมได้
4. นำความรู้เรื่ององค์ประกอบศิลป์มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมได้
5. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่แสดงรูปแบบได้
6. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมทั้งแสดงรูปแบบได้
7. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ไม่แสดงรูปแบบได้
8. อธิบายกระบวนการทำงาน และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของตนเองได้

แนวความคิดสำคัญ

งานจิตรกรรม เป็นผลงานทัศนศิลป์แขนงหนึ่ง ที่มีลักษณะของการถ่ายทอดด้วยการวาดภาพและระบายสี รวมไปถึงผลงานที่เกิดจากการปะติด หรือการผสมกลมกลืนกันด้วยวัสดุต่าง ๆ ที่ศิลปินนำมาจัดวางรวมกันเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกของตนเองลงบนพื้นระนาบ 2 มิติ ที่แสดงความกว้างและความยาวเท่านั้น

องค์ประกอบที่สำคัญของการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม คือ 1. องค์ประกอบของภาพ หรือส่วนที่ประกอบกันเป็นรูปทรงต่าง ๆ ซึ่งก็คือองค์ประกอบศิลป์ 2. องค์ประกอบทางเนื้อหา ซึ่งเกิดจากการผสมกลมกลืนกันขององค์ประกอบศิลป์ต่างๆ องค์ประกอบทางเนื้อหามีความสำคัญมากต่อผลงานทัศนศิลป์ เพราะทำให้ทราบเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ และเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์

นักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในลักษณะรูปแบบต่าง ๆ โดยใช้องค์ประกอบศิลป์มาเป็นแกนหลักในสร้างสรรค์ผลงาน คือให้เรียนรู้เกี่ยวกับการนำทัศนธาตุ (เส้น ที่ว่าง น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงา สี และพื้นผิว) มาจัดองค์ประกอบศิลป์ในลักษณะต่าง ๆ (ความสมดุล จุดเด่นและจุดรอง จังหวะ และความกลมกลืน) โดยใช้สื่อวัสดุต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมด้วยตนเอง

เวลาที่ใช้

อภิปรายก่อนฝึก	10	นาที
ฝึกปฏิบัติ	40	นาที
อภิปรายหลังฝึกปฏิบัติ	10	นาที
สร้างสรรค์ผลงาน	40	นาที
อภิปรายหลังการสร้างสรรค์งาน	10	นาที
วัดผลประเมินผล	10	นาที (รวม 120 นาที)

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. อุปกรณ์การวาดภาพ ได้แก่ กาวลาเท็กซ์ กระดาษ 80 ปอนด์ ดินสอ ยางลบ ฯลฯ

2. วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม

- เส้นด้าย
- เชือกกระสอบ
- กระดาษสีต่าง ๆ
- เม็ดทราย
- เปลือกไม้
- ใบไม้
- เปลือกหอย
- เมล็ดพืช
- ฯลฯ

การเตรียมการของครูล่วงหน้า

1. ให้นักเรียนศึกษาแบบฝึกปฏิบัติโดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม ชุดที่ 5 และเอกสารอ่านประกอบ ล่วงหน้า 1 สัปดาห์
 2. ให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การวาดภาพ และวัสดุที่ใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม ตามความสนใจและพอใจของนักเรียน
 3. เตรียมสถานที่ให้เด็กฝึกปฏิบัติกิจกรรม
 4. เตรียมอุปกรณ์การวาดเขียน เช่น กระดาษ 80 ปอนด์ กาวลาเท็กซ์
 5. เตรียมเอกสารที่ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม ได้แก่ แบบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมของนักเรียน และแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรม
- ทศศิลป์ให้ครบจำนวนนักเรียน

6. เตรียมแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์ให้พร้อม เพื่อประเมินผล
การปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียนในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

อภิปรายก่อนฝึก (10 นาที)

1. ครูนำอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตรกรรม
เป็นการสรุปจากเอกสารอ่านประกอบ
2. ให้นักเรียนอภิปรายสรุปแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ
จิตรกรรม ตามความเข้าใจของตนเอง
(เป็นการนำเข้าสู่กิจกรรม)

การดำเนินกิจกรรมฝึกปฏิบัติ (40 นาที)

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนนำผลงานจิตรกรรมที่ตนเองสร้างสรรค์ในกิจกรรมที่
1-4 ทั้งหมด 4 ชิ้น มาวิพากษ์วิจารณ์ถึงการนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ และบอกได้ว่า
ผลงานจิตรกรรมแต่ละชิ้นมีลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไร

(ใช้เวลา 5 นาที)

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนวิจารณ์ผลงานจิตรกรรมของเพื่อน 4 ชิ้น โดยวิจารณ์
ถึงส่วนประกอบในภาพ การจัดองค์ประกอบของภาพ และลักษณะของการแสดงออก
ของงานจิตรกรรมชิ้นนั้นๆ (ใช้เวลา 5 นาที)

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนดูผลงานตัวอย่าง 3 ภาพ แล้วบอกถึงองค์ประกอบ
ของภาพว่าประกอบไปด้วยอะไรบ้าง มีการจัดองค์ประกอบอย่างไร และลักษณะการ
สร้างสรรค์งานเป็นอย่างไร (ใช้เวลา 10 นาที)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในลักษณะ
ของการสร้างสรรค์งานที่แสดงรูปแบบ 1 ภาพ การสร้างสรรค์งานถึงแสดงรูปแบบ
1 ภาพ และการสร้างสรรค์ไม่แสดงรูปแบบ 1 ภาพ รวมทั้งหมด 3 ภาพ โดยภาพแต่ละ
ภาพต้องแสดงลักษณะขององค์ประกอบของภาพที่เด่นอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ เส้น

ที่ว่าง น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงา สี และพื้นผิว สามารถเลือกใช้สื่อวัสดุได้ตาม
ต้องการ และภาพที่สร้างสรรค์ขึ้นจะใช้ลักษณะการจัดองค์ประกอบของภาพอย่างไรก็
ได้ตามความต้องการของนักเรียน (ใช้เวลา 20 นาที)

อภิปรายหลังการฝึกปฏิบัติกิจกรรม (ใช้เวลา 10 นาที)

ร่วมกันสรุปและอภิปรายการฝึกปฏิบัติกิจกรรม โดยการอธิบายกระบวนการ
ทำงาน และอธิบายความรู้สึกความคิดที่มีต่อการใช้ทัศนธาตุต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นว่าให้
ความรู้สึกอย่างไร พบเห็นในธรรมชาติอย่างไรบ้าง

การสร้างสรรค์ผลงาน (ใช้เวลา 40 นาที)

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ทางศิลปะมาสร้างสรรค์
ผลงานจิตรกรรมตามจินตนาการของตนเอง โดยเลือกใช้เทคนิควิธีการได้ตามความ
ต้องการของนักเรียน 1 ภาพ แล้วสามารถบอกได้น่าองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการ
สร้างสรรค์ผลงานอย่างไร มีลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างไร และผลงาน
ที่สร้างสรรค์ขึ้นต้องการสื่อความหมายอะไร นอกจากนี้จะต้องบอกกระบวนการทำงาน
และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้

อภิปรายหลังการสร้างสรรค์ผลงาน (ใช้เวลา 10 นาที)

อธิบายกระบวนการทำงาน ความประทับใจ ตลอดจนอุปสรรคในการทำงาน
และประเมินผลงานและกระบวนการทำงานของตนเอง

การวัดผลประเมินผล (10 นาที)

1. สังเกตพฤติกรรมในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. ตรวจสอบแบบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ด้วยตนเอง
ของนักเรียน
3. ตรวจสอบผลงานและกระบวนการทำงานของนักเรียน โดยแบบประเมินการ
ปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

แบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 5 “สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวตน”

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....สาระทัศนศิลป์

ชื่อผลงาน.....

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามลำดับความสามารถ

รายงานการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างผลงาน				
2. เทคนิควิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม				
3. การจัดภาพ (การจัดองค์ประกอบศิลป์)				
3.1 เอกภาพ				
3.2 ความสมดุล				
3.3 จังหวะและจุดเด่น				
3.4 ความกลมกลืน				
4. เนื้อหา เรื่องราว				
5. ความคิดสร้างสรรค์				
6. การใช้วัสดุอุปกรณ์				
7. ความประณีต สะอาด สวยงาม				
8. ชื่นชม และภาคภูมิใจในผลงาน				
รวม				
รวมทั้งหมด				

ความคิดเห็นของครูผู้สอน/ผู้ประเมิน.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์
แบบฝึกปฏิบัติชุดที่ 5 “สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวตน”

คำชี้แจง พิจารณาการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์ตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

รายการ	เกณฑ์ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1.ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	รู้จักการใช้เส้น ที่ว่าง น้ำหนัก สี และพื้นผิว มาสร้างงานจิตรกรรม ได้อย่างเหมาะสมอย่างดี	รู้จักการใช้เส้น ที่ว่าง น้ำหนัก สี และพื้นผิว มาสร้างงานจิตรกรรม ได้เหมาะสมพอสมควร	รู้จักการใช้เส้น ที่ว่าง น้ำหนัก สี และพื้นผิว มาสร้างงานจิตรกรรม ได้เหมาะสมน้อย	การใช้น้ำหนัก สี และพื้นผิวมาสร้างงานจิตรกรรมไม่เหมาะสม
2. เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงาน ได้เหมาะสม มีความแปลกใหม่ สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี	รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงาน ได้เหมาะสม สื่อความหมายได้พอสมควร	รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงาน ได้เหมาะสมน้อย สื่อความหมายได้น้อย	ไม่รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงาน
3. การจัดภาพ (การจัดองค์ประกอบศิลป์)				
3.1 เอกภาพ	มีความเหมาะสมกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี	มีความเหมาะสมกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องพอสมควร	ไม่มีความเหมาะสมกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องน้อย	ไม่มีความเหมาะสม ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว
3.2 ความสมดุล	ภาพมีความสอดคล้องกัน มีความเท่ากัน และถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันเป็นอย่างดี	ภาพมีความสอดคล้องกัน มีความเท่ากัน และถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันพอสมควร	ภาพไม่มีความความสอดคล้องกัน มีความเท่ากันและถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันน้อย	ภาพไม่มีความสอดคล้องกัน ไม่เท่ากันหรือถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากัน
3.3 จังหวะและจุดเด่น	ภาพมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีความเคลื่อนไหว การจัดวางที่เป็นระบบเป็นอย่างดี	ภาพมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีความเคลื่อนไหวและการจัดที่เป็นระบบพอสมควร	ภาพไม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน และมีความเคลื่อนไหว การจัดวางที่เป็นระบบน้อย	ภาพไม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง และไม่มีการจัดวางที่เป็นระบบ
3.4 ความกลมกลืน	มีการประสานกลมกลืนกันของภาพ โดยส่วนใหญ่กลมกลืนกันและตัดกันหรือขัดแย้งน้อย	มีการประสานกลมกลืนกันของภาพพอสมควร และส่วนใหญ่ขัดแย้งกัน และขัดแย้งกัน 50-50	มีการประสานกลมกลืนกันของภาพน้อย และขัดแย้งกัน 50-50	ไม่มีการประสานกลมกลืนกันของภาพ และขัดแย้งกัน 50-50

รายการ	เกณฑ์ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
4. เนื้อหาเรื่องราว	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราวรองรับ และที่มาของเนื้อหาเรื่องราวเป็นอย่างดี	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราวรองรับ และที่มาพอสมควร	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราว และที่มา น้อย	การสร้างงานไม่มีเนื้อหาเรื่องราว และที่มา
5. ความคิดสร้างสรรค์	เป็นความคิดของตนเอง มีความแปลกใหม่ ไม่เหมือนใครเป็นลักษณะที่โดดเด่น	คัดแปลงบางส่วนจากสิ่งรอบตัว และสิ่งที่พบเห็นนำมาคิด และจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน	ลอกแบบจากภาพบางส่วนโดยใช้ความคิดของตนเองประยุกต์ให้เหมาะในการสร้างสรรค์ผลงาน	ลอกเลียนแบบจากภาพทั้งหมด โดยไม่ใช้ความคิดของตนเองเลย
6. การใช้วัสดุอุปกรณ์	ใช้วัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับวิธีการสร้างภาพ มีความพร้อมในการใช้งานครบครัน	ใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม บางชนิด มีความพร้อมในการใช้งาน	ใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม บางชนิด ไม่มีความพร้อมในการใช้งาน	ใช้อุปกรณ์ไม่เหมาะสม ไม่มี ความพร้อมในการใช้งานเลย
7. ความประณีต สะอาด สวยงาม	สื่อความหมายได้ชัดเจน สวยงาม สะอาด ประณีต เสร็จสมบูรณ์	สื่อความหมายได้ชัดเจน สวยงาม ประณีต เสร็จสมบูรณ์	สื่อความหมายได้พอสมควร งานเสร็จ ไม่สมบูรณ์	ไม่สื่อความหมาย ไม่สวยงาม ไม่ประณีต งานไม่เสร็จ
8. ชื่นชม และภาคภูมิใจในผลงาน	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นอย่างเต็มที่	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้นภูมิใจและชื่นชมผลงานของตนเอง ชื่นชมผลงานของผู้อื่นพอสมควร	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ภูมิใจผลงานของตนเอง และชื่นชมผลงานผู้อื่น น้อยมาก	ไม่ภูมิใจและไม่ชื่นชมในผลงานของตนเองและผลงานของผู้อื่น

แบบฝึกปฏิบัติ

การนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชุดที่ 5

“ สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวตน ”

แบบฝึกปฏิบัติโดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

สำหรับนักเรียน

แบบฝึกปฏิบัติที่ 5

“สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวคน”

จุดประสงค์การเรียนรู้

หลังการฝึกปฏิบัติกิจกรรม นักเรียนสามารถ

1. บอกความหมายของงานจิตรกรรมได้
2. บอกลักษณะของการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมได้
3. วิพากษ์วิจารณ์ผลงานจิตรกรรมได้
4. นำความรู้เรื่ององค์ประกอบศิลป์มาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมได้
5. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่แสดงรูปแบบได้
6. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมทั้งแสดงรูปแบบได้
7. สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ไม่แสดงรูปแบบได้
8. อธิบายกระบวนการทำงาน และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมของตนเองได้

เวลาที่ใช้

อภิปรายก่อนฝึก	10	นาที
ฝึกปฏิบัติ	40	นาที
อภิปรายหลังฝึกปฏิบัติ	10	นาที
สร้างสรรค์ผลงาน	40	นาที
อภิปรายหลังการสร้างสรรค์งาน	10	นาที
วัดผลประเมินผล	10	นาที (รวม 120 นาที)

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. อุปกรณ์การวาดภาพ ได้แก่ กระดาษ 80 ปอนด์ ดินสอ ยางลบ ฯลฯ
2. วัสดุต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม
 - กระดาษสีต่าง ๆ
 - ผ้าสีต่าง ๆ
 - ใบไม้
 - เปลือกไม้
 - เปลือกหอย
 - เส้นด้าย
 - เชือกกระสอบ
 - เม็ดทราย ฯลฯ

การเตรียมการล่วงหน้า

1. ให้นักเรียนศึกษาแบบฝึกปฏิบัติโดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม ชุดที่ 5 และศึกษาเอกสารอ่านประกอบล่วงหน้า 1 สัปดาห์
2. ให้นักเรียนเตรียมอุปกรณ์การวาดภาพ และวัสดุต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการปฏิบัติกิจกรรมการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม ตามความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคล

การวัดผลและประเมิน

1. สังเกตพฤติกรรมในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน
2. ตรวจสอบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ของนักเรียน
3. ตรวจสอบผลงานและกระบวนการทำงานของนักเรียน โดยแบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ

ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม ดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนนำผลงานจิตรกรรมที่ตนเองสร้างสรรค์ในกิจกรรมที่ 1-4 ทั้งหมด 4 ชิ้น มาวิพากษ์วิจารณ์ถึงการนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ และบอกได้ว่า ผลงานจิตรกรรมแต่ละชิ้นมีลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไร (ใช้เวลา 5 นาที)

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนวิจารณ์ผลงานจิตรกรรมของเพื่อน 4 ชิ้น โดยวิจารณ์ถึงส่วนประกอบในภาพ การจัดองค์ประกอบของภาพ และลักษณะของการแสดงออกของงานจิตรกรรมชิ้นนั้นๆ (ใช้เวลา 5 นาที)

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนดูผลงานตัวอย่าง 3 ภาพ แล้วบอกถึงองค์ประกอบของภาพว่าประกอบไปด้วยอะไรบ้าง มีการจัดองค์ประกอบอย่างไร และลักษณะการสร้างสรรค์งานเป็นอย่างไร (ใช้เวลา 10 นาที)

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในลักษณะของการสร้างสรรค์งานที่แสดงรูปแบบ 1 ภาพ การสร้างสรรค์งานที่แสดงรูปแบบ 1 ภาพ และการสร้างสรรค์ที่ไม่แสดงรูปแบบ 1 ภาพ รวมทั้งหมด 3 ภาพ โดยภาพแต่ละภาพต้องแสดงลักษณะขององค์ประกอบของภาพที่เด่นอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ เส้น ที่ว่าง น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงา สี และพื้นผิว สามารถเลือกใช้สื่อวัสดุได้ตามต้องการ และภาพที่สร้างสรรค์ขึ้นจะใช้ลักษณะการจัดองค์ประกอบของภาพอย่างไรก็ได้ตามความต้องการของนักเรียน (ใช้เวลา 30 นาที)

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ทางศิลปะมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมตามจินตนาการของตนเอง โดยเลือกใช้เทคนิควิธีการได้ตามความต้องการของนักเรียน 1 ภาพ แล้วสามารถบอกได้ว่านำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไร มีลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างไร และผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นต้องการสื่อความหมายอะไร นอกจากนี้จะต้องบอกกระบวนการทำงาน และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้ (ใช้เวลา 50 นาที)

กิจกรรมการฝึกปฏิบัติ ชุดที่ 5 “สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวตน”

กิจกรรมที่ 1 ให้นักเรียนนำผลงานจิตรกรรมที่ตนเองสร้างสรรค์ในกิจกรรมที่ 1-4 ทั้งหมด 4 ชิ้น มาวิพากษ์วิจารณ์ถึงการนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ และบอกได้ว่าผลงานจิตรกรรมแต่ละชิ้นมีลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไร (ใช้เวลา 5 นาที)

ผลงานชิ้นที่ 1 ชื่อผลงาน.....

ประกอบด้วยทัศนธาตุอะไรบ้าง.....

จัดองค์ประกอบของภาพอย่างไร.....

.....

ลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน.....

ผลงานชิ้นที่ 2 ชื่อผลงาน.....

ประกอบด้วยทัศนธาตุอะไรบ้าง.....

จัดองค์ประกอบของภาพอย่างไร.....

.....

ลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน.....

ผลงานชิ้นที่ 3 ชื่อผลงาน.....

ประกอบด้วยทัศนธาตุอะไรบ้าง.....

จัดองค์ประกอบของภาพอย่างไร.....

.....

ลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน.....

ผลงานชิ้นที่ 4 ชื่อผลงาน.....

ประกอบด้วยทัศนธาตุอะไรบ้าง.....

จัดองค์ประกอบของภาพอย่างไร.....

.....

ลักษณะการสร้างสรรค์ผลงาน.....

ชื่อ.....

เลขที่.....

กิจกรรมที่ 2 ให้นักเรียนวิจารณ์ผลงานจิตรกรรมของเพื่อน 4 ชิ้น โดย
วิจารณ์ถึงส่วนประกอบในภาพ การจัดองค์ประกอบของภาพ และลักษณะของการ
แสดงออกของงานจิตรกรรมชิ้นนั้นๆ (ใช้เวลา 5 นาที)

ชื่อผลงาน.....ของ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อผลงาน.....ของ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อผลงาน.....ของ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อผลงาน.....ของ.....

.....

.....

.....

.....

.....

ชื่อ.....

เลขที่.....

กิจกรรมที่ 3 ให้นักเรียนดูผลงานตัวอย่าง 3 ภาพ แล้วบอกถึงองค์ประกอบของภาพว่าประกอบไปด้วยอะไรบ้าง มีการจัดองค์ประกอบอย่างไร และลักษณะการสร้างสรรคงานเป็นอย่างไร (ใช้เวลา 10 นาที)

ภาพที่ 1 “ค้างคาวแม่ลูก” ของ ประหยัด พงษ์ดำ

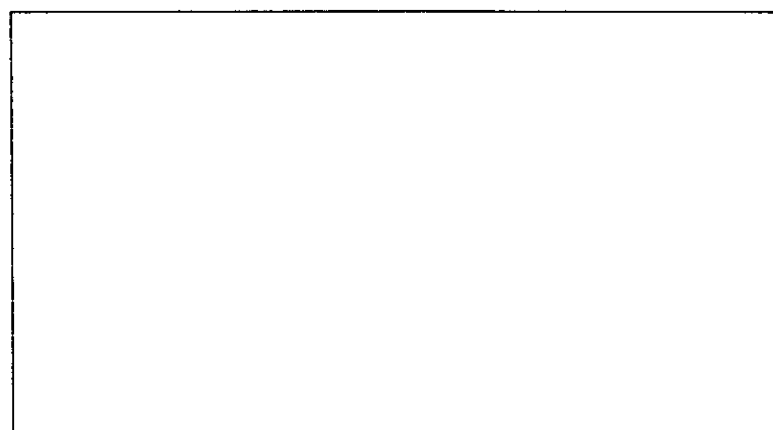
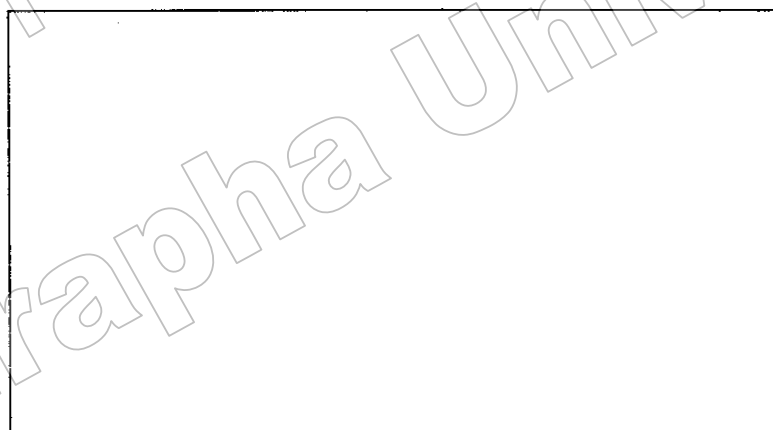
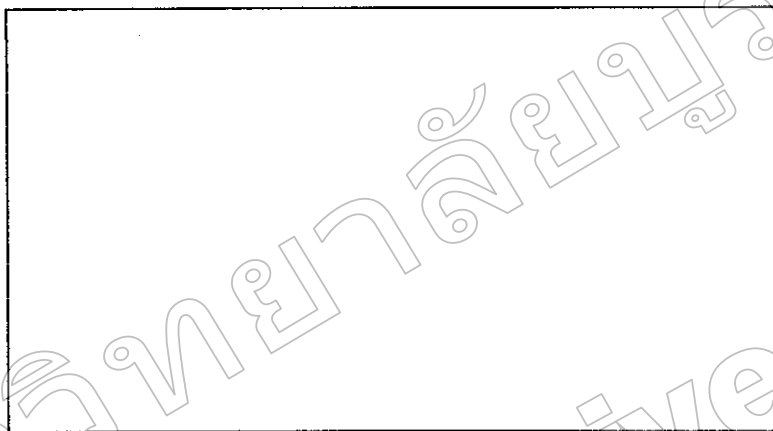
ภาพที่ 2 “UNTITLED” ของ สุชาติ จันทร์ไข่มุก

ภาพที่ 3 “บาร์มีปกเกล้าหัวถิ่นแดนไทย” ของ ชำนาญ ปรามสุข

ชื่อ.....

เลขที่.....

กิจกรรมที่ 4 ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมในลักษณะของการสร้างสรรค์งานที่แสดงรูปแบบ 1 ภาพ การสร้างสรรค์งานกึ่งแสดงรูปแบบ 1 ภาพ และการสร้างสรรค์ไม่แสดงรูปแบบ 1 ภาพ รวมทั้งหมด 3 ภาพ โดยภาพแต่ละภาพต้องแสดงลักษณะขององค์ประกอบของภาพที่เด่นอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ เส้น ที่ว่าง น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงเงา สี และพื้นผิว สามารถเลือกใช้วัสดุได้ตามต้องการ และภาพที่สร้างขึ้นจะใช้ลักษณะการจัดองค์ประกอบของภาพอย่างไรก็ได้ตามความต้องการของนักเรียน (ใช้เวลา 30 นาที)

ชื่อ.....เลขที่.....

กิจกรรมที่ 5 ให้นักเรียนนำความรู้และประสบการณ์ทางศิลปะมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมตามจินตนาการของตนเอง โดยเลือกใช้เทคนิควิธีการได้ตามความต้องการของนักเรียน 1 ภาพ แล้วสามารถบอกได้ว่านำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไร มีลักษณะของการสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างไร และผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้นต้องการสื่อความหมายอะไร นอกจากนี้จะต้องบอกกระบวนการทำงาน และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองได้ (ใช้เวลา 50 นาที)

ชื่อภาพ.....เจ้าของภาพ.....

ความหมาย.....

กระบวนการทำงาน.....

แบบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

กิจกรรมฝึกปฏิบัติชุดที่ 5 “สร้างสรรค์งานจิตรกรรม...นำไปสู่ตัวตน”

ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ตนเองสร้างขึ้น ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนวางแผนการทำงานอย่างไร.....
.....
.....
2. นักเรียนได้แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้มาจากอะไร.....
.....
.....
3. นักเรียนเลือกสรรเศษวัสดุมาใช้ในการกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้อย่างไร.....
.....
.....
4. ในระหว่างกระบวนการทำงานมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร.....
.....
.....
5. นักเรียนแก้ไขปัญหามิปัญหาในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไรบ้าง.....
.....
.....
6. สิ่งใดที่นักเรียนชอบและภูมิใจมากที่สุดในการสร้างผลงานชิ้นนี้.....
.....
.....
7. สิ่งใดที่นักเรียนไม่ชอบและไม่อยากแก้ไขมากที่สุดในงานชิ้นนี้.....
.....
.....
8. นักเรียนมีความสุข หรือสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำงานชิ้นนี้หรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
9. นักเรียนใช้เวลาในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้เท่าใด.....
10. นักเรียนคิดว่าจะให้คะแนนผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ชิ้นนี้เท่าไร.....(คะแนนเต็ม 10)
เพราะเหตุใด.....
11. ถ้ามีเวลาและโอกาส นักเรียนคิดว่าจะแก้ไขปรับปรุงผลงานชิ้นนี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด.....
.....

ชื่อ.....เลขที่.....

เอกสารอ่านประกอบ

แบบฝึกปฏิบัติ

โดยการนำหลักองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างงานจิตรกรรม

ชุดที่ 5

“ สร้างสรรค์งานจิตรกรรม..นำไปสู่ตัวตน ”

จุฑาภรณ์ กองกลิ่น

ชื่อภาพ : ค้างคาวแม่ลูก พ.ศ.2532
ของ ประหยัด พงษ์ดำ

ชื่อภาพ : UNTITLE

ของ สุชาติ จันทะไ้สร

เทคนิค สีอะครีลิค

ขนาด 145 × 195 ซม.

ชื่อภาพ : บารมีปกเกล้าทั่วถิ่นแดนไทย
 ของ ชำนาญ ปรางสุข
 เทคนิค สีอะครีลิค
 ขนาด 175 × 185 ซม.

เอกสารอ่านประกอบ

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับจิตรกรรม

จิตรกรรม (Painting)

งานจิตรกรรม หมายถึง ภาพเขียนที่เกิดจากการขีดเขียน ระบายสี โดยการถ่ายทอดความงาม ความรู้สึกนึกคิดลงบนพื้นระนาบที่เป็น 2 มิติ เช่น กระดาษ ผ้าใบ แผ่นไม้ ฝาผนัง ฯลฯ วัสดุที่ใช้อาจเป็น ดินสอดำ สีเกรยอง ปากกา สีน้ำ สีฝุ่น สีเทียน สีอะคริลิก สีน้ำมัน ฯลฯ

ขอบข่ายงานจิตรกรรม

การเขียนภาพงานจิตรกรรม มีขอบข่ายกว้าง ๆ ตามลักษณะของการแสดงออกและการใช้วัสดุอุปกรณ์ เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. การเขียนภาพ หรือ การวาดเขียน เป็นงานที่แสดงออกด้วยการขีดเขียน เป็นภาพลายเส้น หรือภาพแรเงา โดยใช้วัสดุที่มีลักษณะแข็ง และเป็นวัสดุสำเร็จรูปที่สามารถขีดเขียนได้โดยตรง ได้แก่ ดินสอดำ สีเกรยอง ปากกา ฯลฯ ซึ่งนิยมเขียนลงบนกระดาษ งานเขียนภาพในลักษณะนี้ต้องการแสดงความงามของเส้น เป็นสำคัญ

2. การระบายสี เป็นงานที่แสดงออกด้วยการนำสีมาระบายผสมกลมกลืนให้เกิดน้ำหนัก แสงเงา และสีตามที่เราต้องการ รวมทั้งวิธีการหยดสี สกัดสี แด้มสี และวิธีการอื่นๆ ที่สามารถนำสีมาสร้างสรรค์ให้เกิดความงามได้ ในการระบายสีจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่เป็นตัวช่วยในการระบายสี เช่น พู่กัน แปรง เกี๋ยง ฯลฯ โดยสามารถระบายสีบนระนาบรองรับ เช่น แผ่นกระดาษ ผ้าใบ ไม้กระดาน และฝาผนัง เป็นต้น

ในการสร้างงานจิตรกรรม นิยมใช้วิธีผสมผสานระหว่างการวาดเส้น และการระบายสีเข้าด้วยกัน ซึ่งจะได้ผลงานจิตรกรรมที่มีคุณค่าเป็นการเขียนภาพอีกวิธีการหนึ่ง

องค์ประกอบในการสร้างงานจิตรกรรม

ผู้ที่เขียนภาพได้ดี จำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่ององค์ประกอบภาพเสียก่อนเพื่อที่จะได้เขียนภาพให้มีความสัมพันธ์กัน เป็นการทำให้ภาพที่เขียนนั้นมีคุณค่า มีความสวยงาม และน่าสนใจมากยิ่งขึ้น องค์ประกอบสำคัญในการเขียนภาพ มีอยู่ 2 ลักษณะ ดังนี้

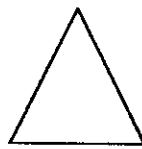
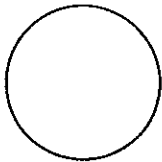
1. องค์ประกอบของภาพ การเขียนภาพประกอบด้วยส่วนประกอบต่าง ๆ หลายชนิดด้วยกัน คือ เส้น รูปร่าง รูปทรง ทิศทาง ขนาด น้ำหนัก ลักษณะผิว และสี ซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในเรื่องส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะ ในเรื่องนี้จะเน้นเฉพาะรูปร่าง รูปทรง และขนาด

1.1 รูปร่าง (Shape) หมายถึง สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยการลาก ขีดเขียนด้วยเส้น ให้มีลักษณะเป็น 2 มิติ คือ มีลักษณะแบน แสดงให้เห็นเพียงความกว้างกับความยาวเท่านั้น รูปร่างในการเขียนภาพ มี 3 ลักษณะ ดังนี้

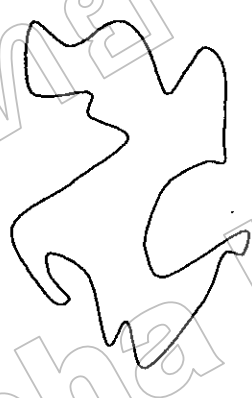
รูปร่างธรรมชาติ ได้แก่ รูปร่างนอกของสิ่งต่างๆ เช่น คน สัตว์ ต้นไม้ ใบไม้ เป็นต้น

รูปร่างเรขาคณิต ได้แก่ รูปวงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม เป็นต้น

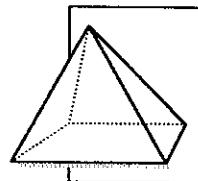
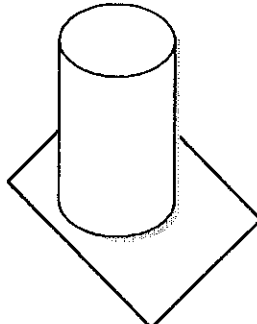
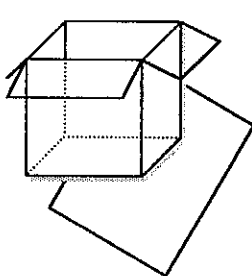

รูปร่างอิสระ คือ รูปที่มีลักษณะไม่แน่นอน ได้แก่ รูปที่ประกอบด้วยเส้นคด เส้นโค้ง ที่แตกต่างออกไปจากธรรมชาติและรูปเรขาคณิต ซึ่งรูปอิสระนี้มีลักษณะที่แตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับอารมณ์ของผู้เขียนเป็นสำคัญ

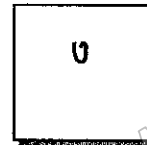

1.2 รูปทรง (Form) หมายถึง รูปของวัตถุที่มีลักษณะแตกต่างไปจากรูปร่างมีลักษณะเป็น

2 มิติ ซึ่งแสดงความลึกของวัตถุด้วย คือ มีความกว้าง ความยาว และความหนาหรือความลึก ได้แก่ รูปลูกบาศก์ รูปกล่องกระดาษที่สามารถมองเห็นด้านทั้ง 3 ด้าน มีลักษณะเป็น 3 มิติ คือ ด้านบน ด้านหน้า และด้านข้าง ในการเขียนภาพถ้าต้องการเขียนให้มองเห็นเป็นรูปทรง มักจะใช้แสงและเงาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย

1.3 ขนาด (Size) หมายถึง ลักษณะใหญ่เล็กของวัตถุที่ตาได้รับรู้หรือการสัมผัสด้วยมือแต่ในการเขียนภาพเราจะสัมผัสกับขนาดได้ด้วยตาเท่านั้น และในการเขียนภาพเราจะต้องพิจารณาเขียนให้ได้ขนาดตามความเหมาะสมกับพื้นที่และหากจะเขียนภาพให้มีวัตถุหลาย ๆ ชิ้น เราต้องคำนึงถึงขนาดต่างๆ ของวัตถุให้มีความสัมพันธ์กัน ใกล้เคียงกัน หรือมีความกลมกลืนกัน

จากภาพจะเห็นว่า

ภาพ ก มีขนาดเล็ก ภาพ ง มีขนาดใหญ่

ภาพ ข มีขนาดใกล้เคียงกับภาพ ก และภาพ ค

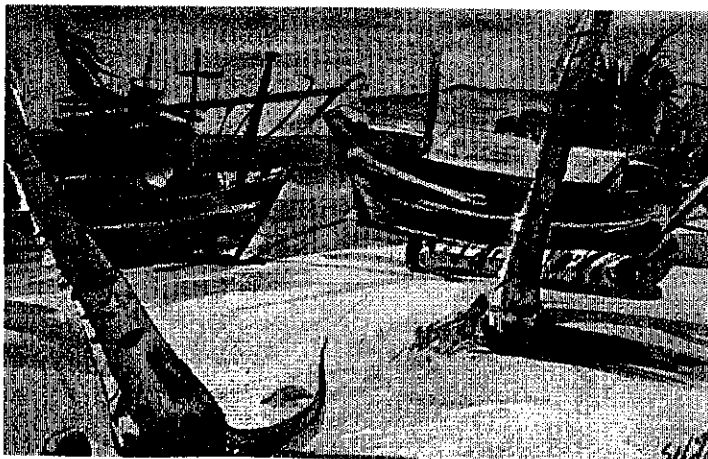
ภาพ ค มีขนาดใกล้เคียงกับภาพ ข และภาพ ง

การที่จะเขียนภาพให้มีคุณค่าและมีความสวยงามทางรูปทรงนั้น นอกจากผู้เขียนจะต้องรู้จักการนำส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะมาจัดวางภาพให้เหมาะสมได้สัดส่วนและสอดคล้องกับความนิยมของคนในยุคสมัยนั้นแล้ว การรู้จักเลือกวัสดุและวิธีใช้วัสดุก็มีบทบาทต่อการสร้างงานและคุณค่าของภาพเขียนได้ไม่น้อยเช่นกัน เพราะถ้าผู้เขียนไม่รู้จักเลือกใช้วัสดุ และไม่รู้จักวิธีใช้วัสดุ ก็อาจทำให้ภาพเขียนที่มีการจัดวางส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะที่ดีอยู่แล้วกลับคือยuckyคุณค่าลงได้

2. องค์ประกอบทางเนื้อหา (Content) หรือองค์ประกอบทางเรื่องราว องค์ประกอบในด้านนี้มีความสำคัญมากกว่าองค์ประกอบทางรูปทรง เพราะเมื่อมนุษย์ค้นพบศิลปะแต่ละอย่างก็มักจะทำให้ทราบเรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ และเรื่องอื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ เสมอ เช่น เรื่องราวที่เกี่ยวกับความเชื่อทางสังคม เรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและประวัติศาสตร์ เรื่องราวเกี่ยวกับนิยายหรือนิทานพื้นบ้าน เรื่องราวเกี่ยวกับตัวมนุษย์ เป็นต้น ซึ่งเรื่องราวเหล่านี้ ถ้าหากสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นภาพเขียนได้ ภาพเขียนนั้นก็จะมีคุณค่ามากขึ้น

ลักษณะของการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

1. การเขียนภาพที่แสดงรูปแบบ หมายถึง การเขียนภาพแบบเหมือนจริงจากธรรมชาติที่พบเห็นโดยทั่วไป เช่น ภาพคน สัตว์ สิ่งของ ธรรมชาติ และสภาพแวดล้อมรอบตัวเรา เป็นการถ่ายทอดรูปแบบตามที่ตาเห็นให้เหมือนธรรมชาติมากที่สุด

“หาดวอนนภา”

ของ สุชาติ เถาทอง

2. การเขียนภาพกึ่งแสดงรูปแบบ หมายถึง การเขียนภาพโดยวิธีการลดตัดทอน รูปร่าง และสีเส้นที่เหมือนจริงให้เหลือเฉพาะจุดเด่นเท่านั้น จึงเป็นการเขียนภาพที่อยู่กึ่งกลางระหว่างการแสดงรูปแบบและไม่แสดงรูปแบบ

“สตรี 2” พ.ศ.2495 ของ วิลเลียม เดอคู닝

3. การเขียนภาพไม่แสดงรูปแบบ หมายถึง การเขียนภาพที่ต้องการแสดงอารมณ์ความรู้สึกในผลงาน แทนรูปแบบที่เหมือนจริง จึงเป็นงานศิลปะที่ไม่แสดงรูปร่าง รูปทรงตามธรรมชาติ และไม่ปรากฏชัดเจนว่าเป็นรูปภาพอะไร แต่จะแสดงภาพ เส้น สี น้ำหนัก แสง - เงา จังหวะ พื้นผิว ฯลฯ ผสมผสานอยู่ในภาพ ทำให้เกิดความรู้สึกต่อผู้ชมได้อย่างอิสระดังที่ ปาโบล ปิกัสโซ (Pablo Picasso) ศิลปินที่เขียนภาพไม่แสดงรูปแบบ เคยกล่าวไว้ว่า “จงอย่าถามว่า ข้าพเจ้า วาดรูปอะไร แต่จงถามว่าท่านเองว่า ท่านรู้สึกอย่างไรต่อภาพเขียนนี้”

“ลีลาในฤดูใบไม้ร่วง” พ.ศ.2493 ของ แจกสัน พอลล็อก

กิจกรรมปฏิบัติเพื่อประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์ หลังเรียนด้วยแบบฝึกปฏิบัติครบ 5 ชุด

คำชี้แจง

หลังจากนักเรียน เรียนด้วยแบบฝึกปฏิบัติครบ 5 ชุด แล้ว ให้นักเรียนทำการ
สร้างสรรค์ผลงานตามกิจกรรมที่กำหนด และแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผล
งานจิตรกรรมของตนเอง ภายในเวลา 60 นาที ดังต่อไปนี้

ให้นักเรียนนำความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์ทางศิลปะที่ได้เรียนมาทั้ง
หมดมาประยุกต์ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมตามจินตนาการของตนเอง พร้อม
ทั้งตั้งชื่อเรื่องผลงานที่สร้างสรรค์ขึ้น และให้ใช้เทคนิควิธีการที่ตนเองสนใจและถนัดได้
ตามต้องการ จำนวน 1 ภาพ นอกจากนี้จะต้องบอกกระบวนการทำงานและแสดง
ความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานของตนเองด้วย

แบบแสดงความคิดเห็นต่อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์

หลังเรียนด้วยแบบฝึกปฏิบัติครบ 5 ชุด

ให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมที่ตนเองสร้างขึ้น ดังต่อไปนี้

1. นักเรียนวางแผนการทำงานอย่างไร.....
.....
.....
2. นักเรียนได้แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมชิ้นนี้มาจากอะไร.....
.....
.....
3. นักเรียนเลือกสรรเศษวัสดุมาใช้ในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานครั้งนี้อย่างไร.....
.....
.....
4. ในระหว่างกระบวนการทำงานมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไร.....
.....
.....
5. นักเรียนแก้ไขปัญหาในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานอย่างไรบ้าง.....
.....
.....
6. สิ่งใดที่นักเรียนชอบและภูมิใจมากที่สุดในการสร้างผลงานชิ้นนี้.....
.....
.....
7. สิ่งใดที่นักเรียนไม่ชอบและไม่อยากแก้ไขมากที่สุดในงานชิ้นนี้.....
.....
.....
8. นักเรียนมีความสุข หรือสนุกสนานเพลิดเพลินในการทำงานชิ้นนี้หรือไม่ อย่างไร.....
.....
.....
9. นักเรียนใช้เวลาในการสร้างสรรค์ผลงานชิ้นนี้เท่าใด.....
10. นักเรียนคิดว่าจะให้คะแนนผลงานที่ตนเองสร้างสรรค์ชิ้นนี้เท่าไร.....(คะแนนเต็ม 10)
เพราะเหตุใด.....
11. ถ้ามีเวลาและโอกาส นักเรียนคิดว่าจะแก้ไขปรับปรุงผลงานชิ้นนี้เพิ่มเติมหรือไม่ เพราะเหตุใด.....
.....

ชื่อ.....เลขที่.....

แบบประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

หลังเรียนด้วยแบบฝึกปฏิบัติครบ 5 ชุด

ชื่อ.....เลขที่.....ชั้น.....สาระทัศนศิลป์

ชื่อผลงาน.....

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องตามลำดับความสามารถ

รายงานการประเมิน	ระดับความสามารถ			
	4 ดีมาก	3 ดี	2 พอใช้	1 ควรปรับปรุง
1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างผลงาน				
2. เทคนิควิธีการสร้างสรรค์งานจิตรกรรม				
3. การจัดภาพ (การจัดองค์ประกอบศิลป์)				
3.1 เอกภาพ				
3.2 ความสมดุล				
3.3 จังหวะและจุดเด่น				
3.4 ความกลมกลืน				
4. เนื้อหา เรื่องราว				
5. ความคิดสร้างสรรค์				
6. การใช้วัสดุอุปกรณ์				
7. ความประณีต สะอาด สวยงาม				
8. ชื่นชม และภาคภูมิใจในผลงาน				
รวม				
รวมทั้งหมด				

ความคิดเห็นของครูผู้สอน/ผู้ประเมิน.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

เกณฑ์การประเมินการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์

หลังเรียนด้วยแบบฝึกปฏิบัติครบ 5 ชุด

คำชี้แจง พิจารณาการปฏิบัติกิจกรรมทัศนศิลป์ตามหัวข้อต่อไปนี้ แล้วให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด

รายการ	เกณฑ์ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
1.ความเข้าใจเกี่ยวกับการนำองค์ประกอบศิลป์มาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	รู้จักการใช้เส้น ที่ว่าง น้ำหนัก สี และพื้นผิว มาสร้างงานจิตรกรรม ได้อย่างเหมาะสมเป็นอย่างดี	รู้จักการใช้เส้น ที่ว่าง น้ำหนัก สี และพื้นผิว มาสร้างงานจิตรกรรม ได้เหมาะสมพอสมควร ได้น้อย	รู้จักการใช้เส้น ที่ว่าง น้ำหนัก สี และพื้นผิว มาสร้างงานจิตรกรรม ได้น้อย	การใช้เส้น ที่ว่าง น้ำหนัก สี และพื้นผิวมาสร้างงานจิตรกรรมไม่เหมาะสม
2. เทคนิควิธีการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรม	รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงาน ได้อย่างเหมาะสม มีความแปลกใหม่ สื่อความหมายได้เป็นอย่างดี	รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงาน ได้อย่างเหมาะสม สื่อความหมายได้พอสมควร	รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงาน ได้อย่างเหมาะสมน้อย	ไม่รู้จักนำเทคนิควิธีการมาใช้ในการสร้างงานเลย
3. การจัดภาพ (การจัดองค์ประกอบศิลป์)				
3.1 เอกภาพ	มีความเหมาะสมกับกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องเป็นอย่างดี	มีความเหมาะสมกับกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องพอสมควร	ไม่มีความเหมาะสมกับกับกระดาษ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ทั้งรูปร่าง-รูปทรง และเนื้อเรื่องน้อย	ไม่มีความเหมาะสม ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว
3.2 ความสมดุล	ภาพมีความสอดคล้องกัน มีความเท่ากัน และถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันเป็นอย่างดี	ภาพมีความสอดคล้องกัน มีความเท่ากัน และถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันพอสมควร	ภาพไม่มีความความสอดคล้องกัน มีความเท่ากันและถ่วงเพื่อให้เกิดความเท่ากันน้อย	ภาพไม่มีความสอดคล้องกัน ไม่เท่ากันหรือถ่วงเพื่อให้เกิดเท่ากัน
3.3 จังหวะและจุดเด่น	ภาพมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีความเคลื่อนไหว และการจัดวางเป็นระบบดี	ภาพมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน มีความเคลื่อนไหวและการจัดที่เป็นระบบพอสมควร	ภาพไม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน และมีความเคลื่อนไหว การจัดวางที่เป็นระบบน้อย	ภาพไม่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง และไม่มีการจัดวางที่เป็นระบบ
3.4 ความกลมกลืน	มีการประสานกลมกลืนกันของภาพ โดยส่วน ใหญ่กลมกลืนกัน และตัดกันหรือขัดแย้งน้อย	มีการประสานกลมกลืนกันของภาพพอสมควร และส่วนใหญ่กลมกลืนกัน	มีการประสานกลมกลืนกันของภาพน้อย และขัดแย้งกัน 50 -50	ไม่มีการประสานกลมกลืนของภาพ และขัดแย้งกัน 50-50

รายการ	เกณฑ์ระดับความสามารถ			
	4	3	2	1
	ดีมาก	ดี	พอใช้	ควรปรับปรุง
4. เนื้อหาเรื่องราว	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราวรองรับ และที่มาของเนื้อหาเรื่องราวเป็นอย่างดี	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราวรองรับ และที่มาพอสมควร	การสร้างงานมีเนื้อหาเรื่องราว และที่มา น้อย	การสร้างงานไม่มีเนื้อหาเรื่องราว และที่มา
5. ความคิดสร้างสรรค์	เป็นความคิดของตนเอง มีความแปลกใหม่ ไม่เหมือนใครเป็นลักษณะที่โดดเด่น	คิดแปลงบางส่วนจากสิ่งรอบตัว และสิ่งที่พบเห็นนำมาคิด และจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน	ลอกแบบจากภาพบางส่วน โดยใช้ความคิดของตนเองประยุกต์ให้เหมาะในการสร้างสรรค์ผลงาน	ลอกเลียนแบบจากภาพทั้งหมด โดยไม่ใช้ความคิดของตนเองเลย
6. การใช้วัสดุอุปกรณ์	ใช้วัสดุอุปกรณ์ได้เหมาะสมกับวิธีการสร้างภาพ มีความพร้อมในการใช้งานครบครัน	ใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม บางชนิด มีความพร้อมในการใช้งาน	ใช้อุปกรณ์ได้เหมาะสม บางชนิด ไม่มีความพร้อมในการใช้งาน	ใช้อุปกรณ์ไม่เหมาะสม ไม่มีความพร้อมในการใช้งานเลย
7. ความประณีต สะอาด สวยงาม	สื่อความหมายได้ชัดเจน สวยงาม สะอาด ประณีต เสร็จสมบูรณ์	สื่อความหมายได้ชัดเจน สวยงาม ประณีต เสร็จสมบูรณ์	สื่อความหมายได้พอสมควร งานเสร็จ ไม่สมบูรณ์	ไม่สื่อความหมาย ไม่สวยงาม ไม่ประณีต งานไม่เสร็จ
8. ชื่นชม และภาคภูมิใจในผลงาน	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ภาคภูมิใจในผลงานของตนเอง และชื่นชมผลงานของตนเองและผู้อื่นอย่างเต็มที่	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ชื่นชมผลงานของตนเอง ชื่นชมผลงานของผู้อื่นพอสมควร	พอใจในผลงานที่สร้างขึ้น ภูมิใจผลงานของตนเอง และชื่นชมผลงานผู้อื่น น้อยมาก	ไม่ภูมิใจและไม่ชื่นชมในผลงานของตนเองและผลงานของผู้อื่น